

Foaie de duminică
Anul IV nr. 05 (160)
1 Februarie 2015

Duminica a 33-a după Rusalii
(a Vameșului și a Fariseului)

„Doi oameni s-au suit la templu, ca să se roage: unul fariseu și celălalt vameș. Fariseul, stând, așa se ruga în sine: Dumnezeule, Îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrești, adulteri, sau ca și acest vameș. Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate câte câștig. Iar vameșul, departe stând, nu voia nici ochii să-și ridice către cer, ci-și bătea pieptul, zicând: Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului. Zic vouă că acesta s-a coborât mai îndreptat la casa sa, decât acela. Fiindcă oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înălța.” (Luca 18, 10-14)

Ne-am obișnuit să-l disprețuim și să-l osândim pe fariseu: ni se pare că Evanghelia de astăzi ne dă dreptul să facem asta - „doar a fost osândit de Hristos însuși”. **Uităm însă că, fariseul postea de două ori pe săptămână,** adică Îi dădea lui Dumnezeu nu numai ceea ce ar fi trebuit să-I dea după Lege, ci chiar mai mult, peste măsură: **el Îi dă lui Dumnezeu din osârdia sa. Totodată, el dă o parte însemnată din venitul său celor nevoiași,** adică și către oameni era orientat cumva printr-o anumită nevoiță de viață, chiar dacă aspră. **Așadar nu avem voie să-l judecăm cu ușurință.**

Iată că fariseul a intrat în Templu, nu s-a oprit la intrare, nu și-a amintit că se găsește în Templul Dumnezeului Celui viu, că nu este făptură care să fie datoare să cadă înaintea Lui cu cutremur, cu spaimă, cu dragoste. El a venit cu pas sigur și și-a ocupat locul în Templu, fiindcă „avea dreptul” la acel loc, căci doar trăiește cu vrednicie, după rânduierile Legii, și de aceea stă acolo unde are dreptul să stea. Oare lucrul acesta nu e cumplit și oare nu seamănă osânditor de mult cu ceea ce facem noi? **Cât de des „știm” că avem locul nostru înaintea lui Dumnezeu, în mijlocul oamenilor,** și vorbesc nu atât de locul din templul material, din biserică, cât de cel din templul cel tainic, nevăzut, care e universul, cel adunat cu cutremur în jurul Dumnezeului sau Celui viu! **Și noi ne gândim deseori: „Locul meu e aici, al lui e acolo.”**

Un lucru însă a învățat vameșul, după cât se vede, în viață cea cumplită, crâncenă, pe care o ducea între cei de tagma sa și între jertfele înverșunării omenești - a învățat că omul un poate supraviețui în cumplita societate omenească dacă legea nu se va opri măcar pentru o clipă, dacă măcar pentru o clipă nu se va vădi îndurarea, milostivirea.

Și iată că el a stat în spatele tuturor, departe, știind că după dreptatea omenească și după cea a lui Dumnezeu merită aceeași cruzime neînduplecată pe care o aplică și el zi de zi - și a stat acolo bătându-se în piept, fiindcă știa că nu poate merita nici un fel de milostivire: **milostivirea nu se merită, nu se poate cumpăra** nici un fel de milostivire **și nici nu poți fi vrednic de ea, ci poți să o dobândești numai prin rugăciune.** Ea poate veni și ca o minune - că o minune neînțeleasă și cu totul neașteptată, când dreptatea se înclină în față păcatului, când milostivirea străbate fără de veste acolo unde ar trebui să se arate dreptatea - dreptatea înaltă, necruțătoare. El stă tot în păcatul sau, necutezând să intre pe tărâmul dreptății lui Dumnezeu, fiindcă acolo n-are iertare - stă departe, nădăjduind că până la marginea acestui templu, până la marginea dreptății și dincolo de marginea ei se vor revărsa mila, îndurarea, împreună-pățimirea, milostivirea, că se va întâmpla cu el lucrul cel nemeritat și cu neputință.

Și fiindcă el crede în asta, fiindcă viața tocmai asta l-a învățat - **că se întâmplă ceea ce este cu neputință,** și numai ceea ce este cu neputință face cu puțință viața omului -, **el stă, și ajunge la iertarea dumnezeiască.** Hristos ne spune că acesta a plecat mai îndreptățit decât celălalt. **Fariseul nu a fost pur și simplu osândit:** până în ceasul morții putea să nădăjduiască în iertare, și era drept, era ostenitor, **depunea silință cu sufletul și cu trupul în dreptatea sa. Această era neroditoare,** din ea nu scapără nici măcar o scânteie de împreună-pățimire și dragoste - și totuși, era dreptate... Iar nedreptatea a căpătat iertare.

Să ne gândim la lucrul acesta; **să ne gândim, în primul rând, dacă suntem măcar farisei, dacă este în noi, îndeobște, vreo dreptate:** dreptate înaintea oamenilor, prin facerea de bine, și dreptate înaintea lui Dumnezeu - **dacă Îi dăm, adică, ceea ce I se cuvine,** la care El pur și simplu are dreptul? Iar după aceea să ne punem întrebarea: lipsiți până și de dreptatea fariseului, **nu suntem oare la fel că el, fără dragoste, fără inimă, trufași cu sufletul mort?** Cum ne privim aproapele individual și aproapele colectiv în biserică, în afara bisericii, în viață, în familie, la muncă, pe stradă, în ziar, peste tot? Cum ne privim aproapele, cum îl judecăm, neavând temei nici măcar în dreptatea reală, deși moartă, a fariseului?.. Amin.

www.crestinortodox.ro - Mitropolitul Antonie al Surojului - Extras din volumul "Cum să biruim mândria"

Iată ce am învățat astăzi, dragii mei!

Învățăm că, atunci când venim înaintea lui Dumnezeu, să nu ne comparăm cu ceilalți oameni! Să nu îndrăznim a fi mândri ori laudăroși, ca să nu devină rugăciunea noastră judecată, iar faptele noastre cele bune, și așa foarte puține, să se prefacă în laude, căci această nu este rugăciune! Nu face „doi bani” o astfel de rugăciune în față lui Dumnezeu!

Mai învățăm că, atunci când intrăm în biserică, **să ne comportăm că atare.** Am înțeles că, venind aici, nu trebuie să ne întoarcem la casele noastre „neîndreptați”, cum s-a întâmplat cu fariseul. Să rugăm pe Dumnezeu **să ne dea smerenia vameșului și, mai ales, înțelepciunea de a învăța să ne rugăm,** pentru ca rugăciunea noastră să nu se prefacă în păcat - prin mândrie, judecată aspră la adresă apropiatului, ori laudăroșenie - ci întru smerenie și gând de vinovăție să-I cerem Domnului iertarea greșelilor și îndreptarea noastră, Amin!

Din ziua de astăzi (Duminica Vameşului și a Fariseului) începe **Triodul. Iată, începe să adie a post!** Trebuie să ne pregătim de întâmpinarea lui - și nu doar de întâmpinare, ci mai ales **pentru scopul în vederea căruia a fost rânduit Postul: pentru pocăință și îndreptarea vieții celei neîndreptate.** Și iată că auziți cântarea umilicioasă: „**ușile pocăinței deschide-mi, Dătătorule de viață!**” Ușile pocăinței deschide-mi mie! - Dar cine le-a închis? Ele au fost deschise prin cruce: **stau și vor sta deschise pentru toți oamenii, atâta vreme cât va dăinui lumea, și pentru fiecare dintre noi, atâta vreme cât mai este suflare de viață în nările noastre.** Bun; ușile milostivirii lui Dumnezeu sunt deschise - și cine le-a închis? Să știți că **la aceste uși se ajunge prin altele - ușile îndurerării și frângerii inimii.** Trebuie să trecem mai întâi prin acestea ca să ajungem la ușile milostivirii. Îndurerează-te și frânge-ți inima, și Domnul te va primi!

„**Frânge-ți inima**” - iar inima nu se frânge: „îndurerează-te” - dar ea nu vrea să se îndurereze. Și iată că omul este zăvorât în sine prin împietrirea inimii - și neavând putere să se biruie pe sine, strigă către Milostivul Dumnezeu: „ușile pocăinței deschide-mi mie, Dătătorule de viață!” Ușa ta este întotdeauna deschisă, Doamne; a mea, însă, este închisă, și nu am pe unde să ies! Deschide-mi mie, prin această frângere, ușa inimii mele împietrite, ca să ies la Tine și să intru prin ușile milostivirii Tale! (Sf. Teofan Zăvorâtul, Pregătirea pentru spovedanie și Sfânta Împărtășanie)

„Ușile pocăinței deschide-mi mie, Dătătorule de viață, că mâneacă duhul meu la Biserica Ta cea sfântă, purtând locaș al trupului cu totul spurcat. Ci ca un îndurat curățește-l cu mila milostivirii Tale!

Triodul (scurt istoric) este o **carte rituală creștină** cuprinzând cântările și rugăciunile din cele **zece săptămâni dinainte de Paști** (trei pregătitoare și șapte de post propriu-zis, între care prima este „a brânzei” și ultima este Săptămâna Mare), a fost stabilit ca perioadă de timp și ca slujbe (conținut) în mod treptat, pornind de la Săptămâna Patimilor.

Dintre imnografiile care au contribuit la compunerea de imne (condace, tropare, canoane, stihiri) ale Triodului, amintim pe: **Sf. Roman Melodul** (sec. VI – VII) Sf. Sofronie al Ierusalimului (sec. VII), Sf. Andrei Criteanul (sec. VIII), Sf. Ioan Damaschinul (sec. VIII), Sf. Cosma din Maiuma (sec. VIII), **Sf. Teodor Studitul (sec. IX) – autor, printre altele, al „triodelor”, canoane cu trei ode, de la care vine numele Triodului**, Monahia Casiana, Simeon Metafrastul, Nichifor Vlemidis (sec. X – XI) ș.a.

Triodul (**conținutul său**) a fost încheiat în **sec. al XII-lea**, primind unele mici modificări și completări până în sec. XV (și anume: în sec. XIV s-a adăugat închinarea unei duminici Sf. Grigorie Palama, spre exemplu; în sec. XV – Prohodul Domnului, la Sămbăta Mare). În fine, **definitiv fixat prin prima sa tipărire la Veneția în anul 1522**, Triodion-ul grec original n-a mai cunoscut până în zilele noastre noi modificări. (Jeromonah Makarios Simonopetritul, „Triodul explicat. Mistagogia timpului liturgic”)

2 februarie - Întâmpinarea Domnului - "Acum slobozește pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că văzură ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor, lumină spre descoperirea neamurilor și slavă poporului Tău Israel." (Luca 2, 29-32).

Uitați-vă la pruncii și la nepoții pe care-i aveți! Să nu vi se pară că v-au intrat în viață întâmplător. **Fiecare sunteți Drepti Simeoni câtă vreme veți intra cu ei în Biserică și-i veți închina și-i veți aduce Bisericii**, dăruindu-i lui Dumnezeu... Priviți la mamele venind cu copiii la Biserică sau la bunicii sau bunicile aducându-i pe prunci către Biserică și ridicându-i un pic de subsuori să sărute icoana. Gestul este al Dreptului Simeon! Îl faceți fără să știți că este al lui, dar el are exact aceeași deplinătate ca al lui, numai că **de data aceasta sigur Hristos este Cel Care întâmpină, Hristos este Cel Care așteaptă și Hristos este Cel Care vă urmează**, ieșind dincolo de ușa Bisericii, către casele frațiilor voastre. În rânduiala noastră bisericească, **Acum slobozește pe robul Tău, Stăpâne!** se mai pomenește o dată. Când îi vedeți pe **preoți dezbrăcându-se de veșminte**, ei aceste cuvinte spun: **Acum slobozește pe robul Tău, Stăpâne!** Pentru că fiecare preot, măcar pentru câteva clipe în Sfânta Liturghie, este Dreptul Simeon, cel care poartă pe brațe pe Hristos.

Dumnezeu a rânduit ca dimpreună să cântăm cu Simeon în Biserică: „**Acum slobozește pe robii Tăi, Stăpâne...**”, căci și nouă, ca și lui Simeon, ni s-a spus că atât cât Îl vom vedea pe Hristos venind în Biserică, primi-vom darul cel mare al împărtășirii de El și luminați în sufletele noastre vom putea să cuprindem măcar pentru o clipă cu inima noastră slava cea mare a lui Dumnezeu.

Pr. Conf. Univ. Dr. Constantin Necula - www.agnos.ro

Programul săptămânii 1 februarie – 8 februarie 2015

Ziua	ORA	Slujbe
Duminică	01 februarie	8 - 12 - Sf. Liturghie (Duminica vameşului și a fariseului) – Pr.Ticu
Duminică	01 februarie	17 - 18 - Vecernia Întâmpinării Domnului – Pr.Ticu
Luni	02 februarie	8 - 12 - Sf. Liturghie (Întâmpinarea Domnului) – Pr.Ticu
Luni	02 februarie	17 - 18 - Acatistul Sf.Arhangheli – Pr.Ticu
Marti	03 februarie	- Program administrativ (zi liberă)
Miercuri	04 februarie	9 - 11 - Sfințirea mică a apei – Pr.Ticu
Vineri	06 februarie	9 - 11 - Taina Sf.MASLU
Vineri	06 februarie	17 - 18 - Slujba acatistului – Pr.Ticu
Sămbătă	07 februarie	8 - 11 - Sfânta Liturghie și pomenirea celor adormiți – Pr.Ticu
Sămbătă	07 februarie	17 - 18 - Vecernia duminicii a 34-a după Rusalii – Pr.Dragoș
Duminică	08 februarie	8 - 12 - Sf. Liturghie (Duminica fiului risipitor) – Pr.Dragoș
Duminică	08 februarie	17 - 18 - Paraclisul Maicii Domnului și cateheză – Pr.Dragoș

Anunț: **Contribuția anuală** (50 lei/familie) va fi încasată de Dl. **epitrop Mircea Captiu**, iar pentru **Catedrala Mântuirii Neamului** de către părintele **diacon Mugurel-Marian Crăciun** sau la Sf. Altar.